

Asia: OM 17/41/2015

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleisiä huomioita

Lausuntonne

Yleisesti ehdotus vaikuttaa kohtuullisen selkeältä ja riittävän täsmälliseltä.

1 luku (Yleiset säännökset)

Lausuntonne

Vrt. edellinen vastaus.

2 luku (Valitus hallintopäätöksestä)

Lausuntonne

Vrt. edellinen vastaus.

Luvussa säädettäisiin myös toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta (5 §). Onko pykälä mielestänne riittävän yksiselitteinen ja täsmällinen?

Kyllä

Lakiin ehdotetaan uutta säännöstä asiakokonaisuuden yhdistämisestä hallinto-oikeudessa (6 §).

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommenttinne

-

3 luku (Valituksen tekeminen)

Lausuntonne

Säännökset valituksen tekemisestä ovat selkeitä.

4 luku (Muu hallintolainkäyttöasia)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

5 luku (Puhevalta ja avustajan tai asiamiehen käyttäminen)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

6 luku (Asian käsittely ja selvittäminen)

Lausuntonne

Käsittelyaika hallinto-oikeuksissa tuntuu asianosaisista usein hyvin pitkältä esimerkiksi lapsen huostaanottoa koskevissa asioissa. Lapsen edun ja perhe-elämän suojan kannalta kaikki säännökset, joilla käsittelyä oikeasti nopeutettaisiin ovat tervetulleita.

Luvussa säädettäisiin päätöksen tehneen viranomaisen velvollisuudesta antaa tuomioistuimen pyynnöstä lausunto sakon uhalla (8 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Oikeusaputoimiston hoitamissa asioissa viranomaiset ovat pääsääntöisesti toimittaneet lausunnon ilman sakon uhkaakin. Lausuntojen sisältö ja laatu ovat vaihtelevia, mutta siihen ei sakon uhalla voida vaikuttaa.

Säännös selvityksen rajoittamisesta olisi uusi (12 §).

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommenttinne

Vrt. edellä käsittelyn nopeuttamista koskeva kommentti.

Luvussa säädettäisiin myös eri selvityskeinoista. Uusia selvityskeinoja olisivat suullinen valmistelu ja tarkastus.

Suullinen valmistelu (13 §)

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommenttinne

Vrt. edellä käsittelyn nopeuttamista koskeva kommentti.

Tarkastus (15 §)

En ota kantaa

Mahdolliset lisäkommenttinne

-

Luvussa olisi säännös järjestyssakon tuomitsemisesta tuomioistuimen arvoa loukkaavan kirjallisen aineiston toimittamisen perusteella (20 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta? Pitäisikö tuomioistuimen varoittaa kirjallisen aineiston toimittajaa ennen sakon tuomitsemista?

Pitäisi ehdottomasti varoittaa. Asianajaja tai asiamies suodattavat yleensä päämiehen puolesta tekstin lukukelpoiseksi, mutta kun tarkoituksena on, että yksityinen asianosainen voisi hoitaa asiaansa ilman avustajaa ja kun hallintotuomioistuimissa käsiteltävät asiat voivat olla hyvinkin suuria tunteita herättäviä, olisi oikeudenmukaista antaa asianosaiselle mahdollisuus korjata käytöstään ennen sakon tuomitsemista.

7 luku (Suullinen käsittely)

Lausuntonne

Säännökset, joilla vahvistetaan vajaavaltaisen oikeutta tulla kuulluksi asiassa, joka koskee häntä ja suojataan ja tuetaan lasta tässä kuulemisprosessissa ovat erittäin kannatettavia.

8 luku (Hallintotuomioistuimen päätöksenteko)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

9 luku (Tiedoksianto)

Lausuntonne

Tiedoksiantotapojen keventäminen on kannatettavaa. Toisinaan on ollut tilanteita, että asianosainen ei ole voinut hakea tiedoksiantoa postista, koska hänellä ei ole ollut henkilööllisyystodistusta eikä varaa juuri sillä hetkellä hankkia uutta, joten jutun hoitaminen on viivästynyt tästä syystä. On hyvä, että tiedoksianto voidaan antaa myös avustajalle asianosaisen puolesta.

Ehdotuksen mukaan ainoastaan velvoittavat päätökset, joiden tiedoksisaannista alkaa kulua muutoksenhaku-aika tai muu vastaanottajan oikeuteen vaikuttava määräaika, tulisi antaa tiedoksi todisteellisesti (1 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Vrt. edellinen vastaus. On hyvä, että ehdotuksessa on muitakin todisteellisiä tiedoksiantotapoja, kuin vastaanottotodistus.

10 luku (Oikeudenkäyntikulut)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

11 luku (Päätöksen korjaaminen ja täydentäminen)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

Säännös päätöksen täydentämisestä olisi uusi (2 §).

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit

-

12 luku (Valitus hallintotuomioistuimen päätöksestä)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

Ehdotuksen mukaan uudessa yleislaissa olisi pääsääntönä, että hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan (1 §). Tarvittaessa poikkeuksista säädettäisiin jatkossa erikseen. Ehdotus valituslupamenettelystä pääsääntönä poikkeaisi voimassa olevasta laista.

Kannatan ehdotusta

Mahdolliset lisäkommentit

-

Hallintopäätöksen tehneellä viranomaisella ei nykyisten yleissäännösten mukaan ole valitusoikeutta hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Viranomaiselle ehdotetaan valitusoikeutta tilanteessa, jossa ensi asteen hallintotuomioistuin on kumonnut sen päätöksen tai muuttanut sitä (3 §). Ehdotus päätöksen tehneen viranomaisen valitusoikeudesta poikkeaisi voimassa olevasta laista.

En ota kantaa

Mahdolliset lisäkommentit

Yleisen edun kannalta on hyvä, että viranomainen voi valittaa päätöksestä, johon kaivataan linjanvetoa ratkaisukäytännön yhtenäistämiseksi, mutta yksilön kannalta se voi aiheuttaa pitkittymistä mahdollisesti hyvinkin herkkään tai vaikeaan perhe- tai muuhun henkilökohtaiseen tilanteeseen.

13 luku (Ylimääräinen muutoksenhaku)

Lausuntonne

Säännökset ovat selkeitä.

Kantelu ylimääräisenä muutoksenhakukeinona ehdotetaan poistettavaksi. Nykyiset kanteluperusteet yhdistettäisiin purkuperusteisiin (5 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Kannatettava ehdotus.

Luvussa ehdotetaan nimenomaista säännöstä ylimpien laillisuusvalvojen oikeudesta hakea purkaa lainvoimaiseen päätökseen (6 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Kannatettava ehdotus.

Ehdotuksen mukaan muun hakijan kuin viranomaisen olisi päätöksen purkamista koskevassa asiassa käytettävä lainoppinutta avustajaa (6 §). Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Kannatettava ehdotus.

14 luku (Päätöksen täytäntöönpano ja hallintotuomioistuimen väliaikaiset määräykset)

Lausuntonne

Selkeät säännökset.

Oikeudenkäymiskaareen ehdotettujen muutosten johdosta yleisiltä tuomioistuimilta poistuisi toimivalta antaa turvaamismääräyksiä hallintolainkäyttöasioissa. Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Kannatettava ehdotus.

15 luku (Voimaantulo)

Lausuntonne

Ei lausuttavaa.

Liitelait

Mahdolliset kommenttinne

Oikeusapulain muutokset ovat kannatettavia.

Yksityiskohtaisia huomioita

Tekniset huomionne

-

Solas-Iloniemi Nina
Helsingin oikeusaputoimisto